

POSTANOWIENIE

Dnia 29 stycznia 2025 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Kazimierz Klugiewicz

na posiedzeniu w trybie art. 535 § 3 k.p.k.,
w sprawie **A.W.**,
skazanej z art. 212 § 1 k.k.
po rozpoznaniu w Izbie Karnej, w dniu 29 stycznia 2025 r.,
kasacji wniesionej przez obrońcę skazanej
od wyroku Sądu Okręgowego w Katowicach
z dnia 31 maja 2024 r., sygn. akt VI Ka 111/24,
utrzymującego w mocy wyrok Sądu Rejonowego w Mysłowicach
z dnia 8 listopada 2023 r., sygn. akt II K 659/22,

p o s t a n o w i ł:

- 1. oddalić kasację jako oczywiście bezzasadną;**
- 2. kosztami sądowymi postępowania kasacyjnego obciążyć skazaną.**

[WB]

UZASADNIENIE

A.W. wyrokiem Sądu Rejonowego w Mysłowicach z dnia 8 listopada 2023 r., sygn. akt II 659/22, została uznana za winną tego, że w dniu 4 grudnia 2019 roku w Mysłowicach, w anonimowym liście wysłanym do M.B. z MOPS w M., pomówiła I.K.

i P.K., o postępowanie i właściwości, które mogły poniżyć ich w opinii publicznej lub narazić na utratę zaufania potrzebnego dla danego rodzaju działalności,

tj. występku z art. 212 § 1 k.k., za który – na podstawie art. 212 § 1 k.k. w zw. z art. 33 § 1 i 3 k.k. – wymierzono jej karę grzywny w wysokości 200 stawek dziennych, przyjmując, że jedna stawka dzienna jest równoważna kwocie 50 zł. Ponadto, na podstawie art. 212 § 3 k.k. orzeczono wobec oskarżonej A.W. obowiązek zapłaty na rzecz pokrzywdzonych I.K. i P.K. nawiązki w kwocie po 5000 zł.

Od tego wyroku apelację wniósł obrońca oskarżonej, który – podnosząc zarzuty obrazy przepisów postępowania mającej wpływ na treść orzeczenia (art. 17 § i pkt 6 k.p.k. w zw. z art. 101 § 2 k.k.; art. 193 § 1 k.p.k. w zw. z art. 2 § 1 pkt 2 k.p.k. w zw. z art. 6 k.p.k.; art. 17 § 1 pkt 7 k.p.k.; art. 7 k.p.k. w zw. z art. 5 § 2 k.p.k.; art. 171 § 1, § 2 i § 6 k.p.k. w zw. z art. 6 k.p.k.; art. 143 § 1 pkt 11 k.p.k. w zw. z art. 148 § 2 i 4 k.p.k. w zw. z art. 6 k.p.k. w zw. z art. 9 k.p.k.; art. 7 k.p.k.; art. 410 k.p.k. w zw. z art. 170 § 1 pkt 5 k.p.k.) oraz błędu w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia mającego wpływ na jego treść, a także wskazując, z ostrożności procesowej, na rażącą niewspółmierność kary oraz nawiązki – wniósł o umorzenie postępowania w całości na podstawie art. 17 § 1 pkt 6 i 7 k.p.k., ewentualnie uniewinnienie oskarżonej.

Sąd Okręgowy w Katowicach wyrokiem z dnia 31 maja 2024 r., sygn. akt VI Ka 111/24, utrzymał w mocy zaskarżony wyrok.

Wyrok Sądu II instancji został zaskarżony przez obrońcę skazanej, który podniósł zarzut rażącego naruszenia przepisów prawa procesowego, mającego istotny wpływ na treść zaskarżonego wyroku – art. 17 § 1 pkt 6 k.p.k. w zw. z art. 5 § 2 k.p.k. w zw. z art. 101 § 2 k.k., polegającego na utrzymaniu w mocy wyroku Sądu Rejonowego w Mysłowicach z dnia 8 listopada 2023 r., sygn. akt II K 659/22, pomimo zaistnienia przed wydaniem wyroku przez Sąd I instancji negatywnej przesłanki procesowej w postaci przedawnienia karalności – okoliczności wyłączającej ściganie, w sytuacji, w której:

I. ze zgromadzonego w aktach sprawy materiału dowodowego wynika, że pokrzywdzeni udostępnili córce D.K. przed dniem 30 czerwca 2020 r. kserokopię

listu stanowiącego przedmiot czynności wykonawczej w niniejszej sprawie, który D.K. wraz z wnioskiem dowodowym przedłożyła Prokuraturze Rejonowej w Mysłowicach do toczącego się już wówczas postępowania w sprawie o sygn. akt PR [...] (które następnie aktem oskarżenia Prokuratury Rejonowej w Mysłowicach z dnia 27 października 2022 r. zainicjowało przed Sądem Rejonowym w Mysłowicach postępowanie toczące się pod sygn. akt II K 651/22), zatem brak wyjaśnienia, dlaczego oskarżyciele prywatni nie podjęli stosownych działań celem poinformowania organów ścigania o osobie sprawcy, w tym o przekazaniu listu córce celem przedłożenia do innego postępowania, co winno być tłumaczone na korzyść oskarżonej, po myśli przepisu art. 5 § 2 k.p.k.;

II. ustalenie, że „momentem rozpoczynającym bieg rocznego okresu przedawnienia karalności przestępstwa ściganego z oskarżenia prywatnego jest oznaczony datą dzień, w którym pokrzywdzony powziął wiadomość na tyle uprawdopodobniającą popełnienie czynu przez daną osobę, że staje się możliwe wniesienie przeciwko tej osobie prywatnego aktu oskarżenia”, co w ocenie Sądu II instancji na gruncie niniejszej sprawy oznacza dzień 13 września 2022 r., „kiedy to D.K., po uzyskaniu informacji, że w sprawie PR [...]1 zostały przedstawione zarzuty A.W., wyraziła zgodę na przekazanie rodzicom informacji zawierającej dane sprawcy za pośrednictwem adw. M.K.”, co nie jest jednoznaczne z datą powzięcia przez pokrzywdzonych informacji o osobie sprawcy, czyli wiedzy pokrzywdzonych o danych personalnych sprawcy - imieniu i nazwisku sprawcy, którą to okoliczność winien ustalić Sąd rozpoznający sprawę - bowiem powzięcie dowodów potwierdzających sprawstwo (jak w niniejszej sprawie przekazanie informacji o treści ekspertyzy grafologicznej oraz o przedstawieniu zarzutów w innej - równolegle toczącej się sprawie, *nota bene* wcześniej wszczętej przeciwko oskarżonej, która nie pozwalała toczyć niniejszego postępowania z uwagi na zawisłość sporu, co zignorował Sąd I i II instancji) nie jest jednoznaczne z powzięciem informacji o osobie - jej imieniu i nazwisku, czyli wiedzy o osobie sprawcy, co stanowi bezwzględną przyczynę odwoławczą określoną w art 439 § 1 pkt 9 k.p.k..

Wniósł o uchylenie zaskarżonego orzeczenia oraz utrzymanego nim w mocy wyroku Sądu I instancji, i umorzenie postępowania w sprawie.

Sąd Najwyższy rozważył, co następuje.

Kasacja jest oczywiście bezzasadna, co uprawniało do jej oddalenia na posiedzeniu w trybie art. 535 § 3 k.p.k. Mimo bowiem wielości zarzutów treść nadzw

Odnosząc się zarzutu wystąpienia w sprawie jednej z tzw. bezwzględnych przyczyn odwoławczych, wynikających z upływu terminu przedawnienia przypisanego skazanej przestępstwa (art. 439 § 1 pkt 9 k.p.k. w zw. z art. 17 § 1 pkt 6 k.p.k.), należy podkreślić, że z ustaleń faktycznych poczynionych przez Sąd I instancji, których nie zmieniał Sąd odwoławczy wynika, że córka pokrzywdzonych – D.K. o osobie, która była autorem listu o zniesławiającej pokrzywdzoną treści, poinformowała swoich rodziców we wrześniu 2022 r. (s. 4 uzasadnienia Sądu *meriti*). Okoliczność ta pozwala przyjąć, że wiedzę o osobie sprawcy przestępstwa będącego przedmiotem niniejszej sprawy, pokrzywdzeni powzięli w tym właśnie okresie, nie zaś przed 30 czerwca 2020 r., kiedy to rodzice D.K. przekazali jej kopię tego listu, na co miałyby wskazywać treść wniosku dowodowego z 30 czerwca 2020 r., złożonego w postępowaniu przygotowawczym prowadzonym przez Prokuraturę Rejonową w Mysłowicach. Trafnie Sąd odwoławczy zauważył, że dochodzenie w sprawie zniesławienia pokrzywdzonej I.K. zostało umorzone z powodu niewykrycia sprawy postanowieniem z dnia 10 lutego 2021 r. (PR [...]) i dopiero w wyniku przeprowadzenia dowodu z opinii biegłego z zakresu badań pisma ręcznego w postępowaniu przygotowawczym prowadzonym pod sygn. PR [...]1 ustalono osobę sprawcy w sposób na tyle wysoce prawdopodobny, że możliwe było wniesienie przeciwko niej prywatnego aktu oskarżenia, co nastąpiło w dniu 7 listopada 2022 r., a zatem przed upływem rocznego okresu, o którym mowa w art. 101 § 2 k.k. Faktem jest, co przyznała sama pokrzywdzona, że podejrzewała ona A.W. (s. 7 uzasadnienia wyroku Sądu *a quo*), jednak w powołanym przepisie nie chodzi o moment powstania podejrzeń co do tożsamości osoby sprawcy, ale o powzięcie o niej informacji, a zatem uzyskanie takich danych, które – od strony subiektywnej stwarzałyby przekonanie o posiadaniu wiedzy o tym, kto jest sprawcą

przestępstwa, zaś od strony obiektywnej - dawały podstawę do wystąpienia z prywatnym aktem oskarżenia. Pogląd ten koresponduje z zaaprobowanym we wcześniejszym orzecznictwie (*wyrok Sądu Najwyższego z dnia 8 marca 2022 r., V KK 561/21, OSNK 2023/2/4, LEX nr 3409419*) stanowiskiem nauki prawa karnego, zgodnie z którym: „momentem rozpoczynającym bieg rocznego okresu przedawnienia karalności przestępstwa ściąganego z oskarżenia prywatnego jest oznaczony datą dzień, w którym pokrzywdzony powziął wiadomość na tyle uprawdopodobniającą popełnienie czynu przez daną osobę, że staje się możliwe wniesienie przeciwko tej osobie prywatnego aktu oskarżenia (por. E. Plebanek, *Kilka uwag o przedawnieniu przestępstw prywatnoscargowych na marginesie wyroku SN z 13 maja 2009 r., II KK 78/09, CzPKiNP 2010, nr 3, s. 159-176*)”.

W świetle tego zapatrywania prawnego, które Sąd Najwyższy również podziela, stanowisko Sądu odwoławczego jest prawidłowe, zaś pogląd wyrażony przez obrońcę skazanej w kasacji jako bazujący na wyrażeniu odmiennej oceny poczynionych w sprawie ustaleń uznać należy za oczywiście bezzasadny, podobnie jak wskazywanie na potrzebę zastosowania w sprawie art. 5 § 2 k.p.k., co jest wynikiem wyrażenia przez stronę wątpliwości natury faktycznej, nie zaś rezultatem wykazania, że Sąd odwoławczy powziął lub – obiektywnie – powinien był powziąć wątpliwości, które rozstrzygnął na niekorzyść skazanej. W świetle realiów procesowych sprawy oczywiste jest to, że przekonanie o osobie sprawcy D.K. powzięła dopiero po wydaniu opinii przez biegłego P.S., kiedy to dowiedziała się, że w sprawie o nękanie postawiono zarzuty A.W., w wyniku czego zdecydowała się wyrazić zgodę na przekazanie rodzicom informacji o osobie sprawcy za pośrednictwem adw. M.K. Dopiero w tym czasie można mówić o powzięciu przez pokrzywdzonych informacji o osobie sprawcy i kwestia ta nie aktualizowała potrzeby zastosowania zasady *in dubio pro reo*.

Mając na uwadze powyższe rozważania, Sąd Najwyższy orzekł jak w postanowieniu, na podstawie art. 636 § 1 k.p.k. w zw. z art. 637a k.p.k., kosztami procesu w postępowaniu kasacyjnym obciążając skazaną.

[WB]

[a.ł]

